

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 470/2017-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. júla 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészároša predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Martou Šuvadovou, Floriánska 16, Košice, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 176/2015 z 18. mája 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. júla 2016 osobne doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Martou Šuvadovou, Floriánska 16, Košice, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Sžo 176/2015 z 18. mája 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka bola uznesením Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Košice-Západ (ďalej len „miestne zastupiteľstvo“) č. 313-22/045-2010 z 22. apríla 2010 (ďalej len „uznesenie z 22. apríla 2010“) odvolaná z funkcie miestnej kontrolórky. Žalobou podanou Okresnému súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) 12. mája 2010 sa sťažovateľka ako žalobkyňa domáhala určenia, že jej odvolanie z funkcie miestnej kontrolórky uznesením miestneho zastupiteľstva z 22. apríla 2010 je neplatné a že výpoveď daná sťažovateľke mestskou časťou Košice-Západ (ďalej aj „zamestnávateľ“) 26. augusta 2010 je neplatná. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 41 C 75/2010 zo 17. septembra 2010 (ďalej len „rozsudok zo 17. septembra 2010“) určil, že odvolanie sťažovateľky z funkcie miestnej kontrolórky uznesením miestneho zastupiteľstva z 22. apríla 2010 je neplatné a žalobu v časti určenia, že výpoveď daná sťažovateľke zamestnávateľom 26. augusta 2010 je neplatná, vylúčil na samostatné konanie. Rozsudok okresného súdu zo 17. septembra 2010, proti ktorému nebol podaný riadny opravný prostriedok, nadobudol právoplatnosť 18. októbra 2010.

Na základe podnetu mestskej časti Košice-Západ generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podal proti rozsudku okresného súdu zo 17. septembra 2010 mimoriadne dovolanie, v dôsledku ktorého najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 M Cdo 18/2011 z 28. novembra 2012 (ďalej len „uznesenie z 28. novembra 2012“) dovolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu vo výroku, ktorým určil, že odvolanie sťažovateľky z funkcie miestnej kontrolórky mestskej časti Košice-Západ je neplatné, zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

V uznesení z 28. novembra 2012 najvyšší súd dospel k záveru o existencii vady vyplývajúcej z v tom čase platného a účinného § 237 písm. g) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo súd bol nesprávne obsadený.

Najvyšší súd tento záver odôvodňoval tým, že sťažovateľka sa ako žalobkyňa domáhala v konaní pred okresným súdom preskúmania uznesenia miestneho zastupiteľstva z 22. apríla 2010, pričom preskúmanie tohto uznesenia bolo prípustné len v konaní podľa § 250zf ods. 1 OSP, ktoré patrí do vecnej príslušnosti krajského súdu.

Okresný súd po vrátení veci uznesením sp. zn. 25 C 17/2013 z 18. marca 2013 vyslovil svoju vecnú nepríslušnosť a vec postúpil na prerokovanie Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) ako súdu vecne príslušnému na konanie vo veci sťažovateľky. Krajský súd následne uznesením sp. zn. 7 S 244/2013 zo 4. júna 2014 (ďalej len „uznesenie zo 4. júna 2014“) konanie zastavil, keďže dospel k záveru, že v konaní podľa § 250zf ods. 1 OSP sťažovateľka nie je aktívne procesne legitimovaná, keďže aktívne procesne legitimovaným je prokurátor po neúspešnom proteste podanom proti príslušnému uzneseniu miestneho zastupiteľstva. Na základe odvolania bolo uznesenie krajského súdu zo 4. júna 2014 potvrdené napadnutým uznesením najvyššieho súdu ako vecne správne.

Sťažovateľka v tejto súvislosti zdôrazňuje:

„Zásah do právoplatne skončenej veci na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora podaného v prospech žalovaného a/ bez využitia opravných prostriedkov samotným žalovaným a b/ bez toho, že by v danom prípade išlo o fundamentálne pochybenia v rozsudku napadnutého mimoriadnym dovolaním /ktoré jedine by mohli odôvodňovať mimoriadny prieskum právoplatne skončenej veci a zrušenie právoplatného rozsudku po dvoch rokoch od jeho právoplatnosti/, bol v rozpore s právom sťažovateľky na spravodlivé konanie tak, ako to už opakovane vyslovil Európsky súd pre ľudské práva ako aj ústavný súd. Sťažovateľka má za to, že ak prvotný zásah do právoplatne ukončenej veci bol rozporný s jej právom na súdnu ochranu a spravodlivý proces aj následný postup všeobecných súdov vrátane napadnutého uznesenia najvyššieho súdu je pokračovaním porušovania označených práv sťažovateľky.“

Sťažovateľka v odvolaní proti uzneseniu krajského súdu zo 4. júna 2014 poukázala na špecifickosť uznesenia miestneho zastupiteľstva z 22. apríla 2010 spočívajúcu v naplnení podmienky pre možné uplatnenie výpovedného dôvodu zamestnávateľom a zdôrazňuje,

že z uvedeného dôvodu je spôsobilé zasiahnuť do pracovnoprávneho vzťahu medzi ňou a zamestnávateľom. Práve *„uvedená individuálnosť správneho aktu zakladá možnosť navrhovateľky brániť sa – určením neplatnosti jej odvolania, opak by bol popretím demokratických princípov právneho štátu“*. Na základe uvedených skutočností sťažovateľka zastáva názor, že bola daná právomoc všeobecného súdu jej vec riadne prerokovať, pričom napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je arbitrárne, keďže sa s argumentáciou sťažovateľky vôbec nevysporiadal.

Sťažovateľka zdôrazňuje, že najvyšší súd uplatnil taký výklad a aplikáciu zákona, ktoré vylučujú možnosť fyzickej osoby domáhať sa ochrany svojich práv pred nezávislým súdom. Podľa sťažovateľky nie je akceptovateľné, aby *„všeobecný súd striktným a nekoncepčným výkladom právnej úpravy /v danom prípade existujúcej špeciálnej úpravy o práve prokurátora domáhať sa po neúspešnom proteste zrušenia uznesení zastupiteľstiev územnej samosprávy/ vytvorí stav, podľa ktorého by malo byť vo výlučnej pôsobnosti tretieho subjektu – prokurátora a závislé výlučne od záverov a názorov tohto tretieho subjektu posúdenie či došlo k porušeniu individuálnych práv fyzickej osoby, bez právnej možnosti tejto osoby sa domáhať ochrany svojich práv voči ich porušovateľovi.“*

Výklad realizovaný najvyšším súdom podľa sťažovateľky nereflektuje závery už judikované ústavným súdom (I. ÚS 492/2014), podľa ktorých ak sa uznesenie obecného, príp. miestneho zastupiteľstva môže priamo dotknúť individuálnych práv konkrétnych osôb (ako to je aj v prípade sťažovateľky), musí byť daná možnosť prieskumu porušenia individuálnych práv v rámci správneho súdnictva v súlade s § 250v ods. 1 OSP nezávisle od konania podľa § 250zf OSP, v ktorom je aktívne legitimovaný len prokurátor.

Sťažovateľka zároveň poukazuje aj na novú právnu úpravu, ktorá prijatím Správneho súdneho poriadku umožnila v rámci osobitného konania preskúmanie zániku funkcie hlavného kontrolóra, v rámci ktorého je aktívna procesná legitimácia daná dotknutej osobe, teda osobe vykonávajúcej funkciu hlavného kontrolóra.

Podľa názoru sťažovateľky táto zmena právnej úpravy v spojení s dôvodovou správou k nej len potvrdzujú, že „všeobecné súdy v otázkach riešených aj v predmetnej veci nevyklúčovali a priori svoju právomoc poskytnúť ochranu kontrolórom orgánov územnej samosprávy, ktorých individuálne práva boli dotknuté účinkami rozhodnutí zastupiteľstiev územnej samosprávy v súdnom konaní“.

Právne závery, ku ktorým najvyšší súd dospel, *de facto* a *de iure* vylúčili možnosť sťažovateľky domáhať sa súdnej ochrany proti porušovaniu práv sťažovateľky, ku ktorému došlo jej odvolaním z funkcie kontrolórky, a to bez splnenia hmotnoprávných predpokladov na takéto odvolanie.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie jej práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu, napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zruší a vec vráti najvyššiemu súdu, sťažovateľke prizná primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € a zároveň najvyššiemu súdu uloží povinnosť uhradiť sťažovateľke trovy konania v sume 363,79 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka (v podstatnom) argumentuje, že najvyšší súd ju napadnutým uznesením vylúčil z možnosti domáhať sa ochrany porušenia svojich práv, keď ako vecne správne potvrdil uznesenie krajského súdu zo 4. júna 2014, ktorým bolo konanie vo veci *„určenia neplatnosti jej odvolania z funkcie miestnej kontrolórky uznesením miestneho zastupiteľstva z 22. apríla 2010“* zastavené podľa § 250d ods. 3 OSP.

Sťažovateľka ďalej zdôrazňuje, že už prvotný zásah do právoplatne skončenej veci (uznesenie najvyššieho súdu z 28. novembra 2012 vydané v konaní o mimoriadnom dovolaní) bol rozporný s jej právami zaručenými ústavou a dohovorom, takže aj následný postup vo veci konajúcich súdov a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sú len pokračovaním porušovania označených práv sťažovateľky (ďalej len „prvá námietka“).

Sťažovateľka argumentuje, že najvyšší súd sa nevysporiadal s jej zásadnou námietkou, podľa ktorej predmetné uznesenie miestneho zastupiteľstva je spôsobilé zasiahnuť do pracovnoprávneho vzťahu medzi ňou a zamestnávateľom, pričom uvedená *„individuálnosť správneho aktu“* zakladá oprávnenie sťažovateľky brániť sa proti neplatnosti odvolania z funkcie hlavnej kontrolórky. Z uvedeného dôvodu je napadnuté uznesenie najvyššieho súdu arbitrárne (ďalej len „druhá námietka“).

Podľa sťažovateľky najvyšší súd interpretoval a aplikoval zákon spôsobom vylučujúcim možnosť fyzickej osoby domáhať sa ochrany svojich práv pred nezávislým súdom, keďže nie je akceptovateľné, aby posúdenie toho, či došlo k porušeniu individuálnych práv fyzickej osoby (sťažovateľky), bolo vo výlučnej pôsobnosti prokurátora

a závislé výlučne od jeho názorov. Uvedené je podľa názoru sťažovateľky zároveň v rozpore so závermi vyslovenými ústavným súdom vo veci sp. zn. I. ÚS 492/2014 (ďalej len „tretia námietka“).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadná odlišnosť (m. m. IV. ÚS 195/07), čo umožňuje posudzovať ich namietané porušenie spoločne.

V rámci predbežného prerokovania sťažnosti sa ústavný súd sústredil na posúdenie, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd vychádzal pritom zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci (v danom prípade najvyššieho súdu) nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd poukazuje v súvislosti s námietkami sťažovateľky, ktorými spochybňuje ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, na tú časť svojej konštantnej judikatúry, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. V súvislosti so svojim ústavným postavením ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňovateľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

K porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie môže dôjsť predovšetkým vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej osoby alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98).

Ešte pred preskúmaním ústavnej udržateľnosti odôvodnenia samotného napadnutého uznesenia najvyššieho súdu považoval ústavný súd za nevyhnutné vyjadriť sa k prvej námietke sťažovateľky, ktorá je podľa jeho názoru zjavne nespôsobilá odôvodniť záver

o porušení jej práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

Vo vzťahu k prvej námietke sťažovateľky ústavný súd považuje za potrebné poukázať na § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Vychádzajúc z petitu sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že v posudzovanej veci predmet konania pred ústavným súdom tvorí rozhodovanie o porušení sťažovateľkou označených práv zaručených ústavou a dohovorom, ku ktorému malo dôjsť napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Takto vymedzený predmet konania nemožno z hľadiska požadovanej ústavnej ochrany rozšíriť len na základe odôvodnenia sťažnosti. V okolnostiach posudzovanej veci nemožno predmet konania len na základe odôvodnenia sťažnosti rozšíriť aj o rozhodovanie o namietanom porušení práv zaručených ústavou a dohovorom uznesením najvyššieho súdu z 28. novembra 2012 vydaným v konaní o mimoriadnom dovolaní.

Keďže ústavný súd, súc viazaný návrhom na rozhodnutie vo veci, v súlade s § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde nemôže preskúmať ústavnú udržateľnosť uznesenia najvyššieho súdu z 28. novembra 2012, a teda posúdiť, či k „prvotnému zásahu do právoplatne skončenej veci“ v rámci konania o mimoriadnom dovolaní došlo, potom ani nadväzujúca argumentácia sťažovateľky o tom, že na tomto základe je aj následne vydané napadnuté uznesenie najvyššieho súdu ústavne neudržateľné, nie je zjavne spôsobilá

odôvodniť záver o porušení práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

Druhá a tretia námietka sťažovateľky na seba vecne nadväzujú, preto ich ústavný súd preskúmal spoločne. Sťažovateľka nimi argumentuje, že najvyšší súd sa s jej zásadnou námietkou, podľa ktorej predmetné uznesenie miestneho zastupiteľstva je spôsobilé zasiahnuť do pracovnoprávneho vzťahu medzi ňou a zamestnávateľom, a preto jej musí byť daná možnosť sa proti takémuto správnomu aktu o odvolaní z funkcie hlavnej kontrolórky brániť, nevysporiadal vzhľadom na to, že výklad a aplikácia zákona najvyšším súdom boli realizované spôsobom vylučujúcim možnosť fyzickej osoby domáhať sa ochrany svojich práv pred nezávislým súdom, pričom nie je akceptovateľné, aby posúdenie toho, či došlo k porušeniu individuálnych práv fyzickej osoby (sťažovateľky), bolo vo výlučnej pôsobnosti prokurátora a závislé výlučne od jeho názorov.

Vo vzťahu k druhej a tretej námietke, rešpektujúc rámce svojej ustálenej judikatúry, ústavný súd považuje za žiaduce poukázať na relevantnú časť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, v ktorej sa predovšetkým uvádza:

„Do tzv. verejného (správneho) súdnictva patria podľa siedmej hlavy piatej časti O. s. p. aj konania o nezákonnosti a zrušení uznesení zastupiteľstiev orgánov územnej samosprávy. Účelom konania v týchto veciach je preskúmanie zákonnosti uznesení obecných zastupiteľstiev, miestnych zastupiteľstiev, mestských zastupiteľstiev alebo uznesení zastupiteľstva vyššieho územného celku. Konanie sa začína len na návrh. Procesne oprávneným na podanie návrhu je prokurátor, ktorého protestu sa nevyhovelo zrušením napadnutého uznesenia zastupiteľstva. Účastníkmi konania sú obec, mesto, mestská časť alebo vyšší územný celok a prokurátor. Prípustnosť návrhu v týchto veciach teda podmieňuje neúspešnosť protestu prokurátora podľa § 22 a nasl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov. Z uvedeného nesporne vyplýva, že na to, aby súd mohol preskúmať zákonnosť uznesenia miestneho zastupiteľstva, musí byť na súde podaný kvalifikovaný návrh, pričom na jeho podanie je oprávnený len prokurátor, iná osoba (teda ani navrhovateľka) nie je aktívne procesne legitimovaná na podanie návrhu.

Pokiaľ sa navrhovateľka snaží argumentovať tým, že sa nedomáha preskúmania zákonnosti uznesenia miestneho zastupiteľstva, Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza..., že každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený. Navrhovateľka sa pôvodným návrhom na Okresnom súde Košice II domáhala vyslovenia neplatnosti uznesenia Miestneho zastupiteľstva Mestskej časti Košice – západ č. 313-22/04-2010 zo dňa 22. apríla 2010, ktoré sa uznieslo na jej odvolaní z funkcie miestnej kontrolórky. O odvolaní navrhovateľky rozhodlo miestne zastupiteľstvo pri realizovaní svojich právomocí zverených mu zákonom, tak ako to vyplýva z § 11 ods. 4 písm. j/ a § 18a zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Občiansky súdny poriadok zveruje súdu právomoc prejednať takéto uznesenie a podmienky na jeho prejednanie konkrétne upravuje v § 250zf. Je nepochybné, že cieľom návrhu navrhovateľky je zrušenie uznesenia miestneho zastupiteľstva o jej odvolaní a to nie je možné zákonnou cestou v konaní pred súdom dosiahnuť inak ako postupom podľa § 250zf O. s. p. Keďže toto ustanovenie výslovne upravuje podmienky preskúmania zákonnosti uznesení zastupiteľstiev orgánov územnej samosprávy súdom, nemožno ho ignorovať ani obchádzať a súd musí podľa neho postupovať. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že krajský súd rozhodol v súlade so zákonom, keď konanie zastavil z dôvodu, že navrhovateľka nie je aktívne procesne legitimovaná na podanie návrhu...“

Pokiaľ ide o požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia súdu v limitoch čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sa už odvolal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej čl. 6 ods. 1 dohovoru súd síce zaväzuje, aby odôvodnil svoje rozhodnutie, to však neznamená, že sa vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, ktorá vyplýva z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno podľa záverov Európskeho súdu pre ľudské práva posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (rozhodnutie vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, séria A, č. 288). Znamená to, že odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú poznámku, pripomienku alebo návrh, ak ide o takú otázku, ktorá nie je relevantná a nevyhnutná pre dané rozhodnutie (IV. ÚS 165/08).

Citované odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu reflektuje v súvislosti s právnou klasifikáciou podania na všeobecný súd právnú úpravu obsiahnutú v § 41 ods. 2 OSP, podľa ktorej sa každý úkon posudzuje podľa jeho obsahu, aj keď je nesprávne označený. Ide o dôležité interpretačné pravidlo, ktorého zmyslom je posúdiť podanie tak, aby jeho výklad zodpovedal skutočnej vôli konajúcej osoby v čase urobenia tohto úkonu (k tomu pozri napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 128/2010 z 28. októbra 2010).

Pokiaľ najvyšší súd vychádzal z premisy, podľa ktorej sa sťažovateľka svojím návrhom domáhala v konečnom dôsledku zrušenia uznesenia miestneho zastupiteľstva z 22. apríla 2010, ktorým bola ako miestna kontrolórka odvolaná z funkcie, potom je jeho záver o tom, že preskúmať zákonnosť uznesenia miestneho zastupiteľstva a následne zrušiť takéto uznesenie možno len v rámci osobitného konania upraveného v § 250zf OSP, ústavne udržateľný. Ústavne akceptovateľný je preto aj záver najvyššieho súdu, podľa ktorého sťažovateľke chýbala vo veci aktívna procesná legitímácia, v dôsledku čoho bolo namieste konanie zastaviť.

Sťažovateľka argumentuje ďalej aj uznesením ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 492/2014 z 10. septembra 2014, v ktorom však ústavný súd dospel, obdobne ako vo veci sťažovateľky, k záveru o ústavnej udržateľnosti rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorým bolo konanie iniciované sťažovateľom podľa tretej hlavy V. časti Občianskeho súdneho poriadku zastavené pre nedostatok aktívnej procesnej legitímácie sťažovateľa. V danom prípade sťažovateľ napadol uznesenie obecného zastupiteľstva obce „*o neschválení žiadosti sťažovateľa na obsadenie funkcie hlavného kontrolóra*“, ktoré však nebolo možné považovať za rozhodnutie vydané v správnom konaní, ktoré by bolo možné preskúmať v konaní o opravnom prostriedku podľa tretej hlavy V. časti Občianskeho súdneho poriadku (tak ako sa tohto domáhal sťažovateľ). V sťažovateľovej veci konajúce súdy dospeli k záveru, že predmetné uznesenie obecného zastupiteľstva by bolo možné podrobiť testu zákonnosti, a tak dosiahnuť jeho prípadné zrušenie (keďže toho sa domáhal sťažovateľ, pozn.), iba v konaní podľa § 250zf OSP, t. j. v konaní o preskúmanie zákonnosti uznesení

obecného zastupiteľstva, ktorého iniciátorom podľa odseku 1 označeného ustanovenia môže byť iba prokurátor po tom, ako by obecné zastupiteľstvo nevyhovelo jeho protestu.

Už len pre úplnosť ústavný súd poukazuje na závery najvyššieho súdu v obdobnej veci, v ktorej najvyšší súd riešil zásadnú právnu otázku, a síce, či je právne prípustné uznesenie obecného zastupiteľstva preskúmať i vo všeobecnom právnom režime žalôb podľa § 247 a nasl. OSP pri súčasnej existencii osobitného právneho režimu pre uznesenia obecného zastupiteľstva podľa § 250zf ods. 1 OSP. Podľa záverov najvyššieho súdu ak uznesenia obecného zastupiteľstva a ďalšie zákonodarca osobitne upravil, a teda vyňal zo všeobecného právneho režimu správnych žalôb podľa § 247 ods. 1 OSP, tak súčasne nie je prípustné právny režim žalôb (ten, z ktorého boli vyňaté) na tieto konania uplatňovať ako subsidiárny (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžo 30/2013 z 28. mája 2014).

Sťažovateľka poukazuje aj na novú právnu úpravu Správneho súdneho poriadku (osobitné konanie o preskúmaní zániku funkcie hlavného kontrolóra podľa § 337 až § 347) a zároveň na aktívnu vecnú legitimáciu dotknutej osoby – vykonávajúcej funkciu hlavného kontrolóra, z ktorej vyvodzuje (prihliadajúc na osobitnú časť dôvodovej správy k návrhu Správneho súdneho poriadku) záver, že cieľom zmeny právnej úpravy bolo odstrániť nejednotnosť rozhodovacej činnosti súdov súvisiacej s prieskumom odvolaní kontrolórov z funkcie vo vzťahu k otázke, či sa tento prieskum má realizovať v civilnom konaní alebo v konaní v rámci správneho súdnictva. S touto časťou argumentácie sťažovateľky sa ústavný súd stotožňuje, t. j. taktiež zastáva názor, že cieľom novej právnej úpravy obsiahnutej v Správnom súdnom poriadku bolo priznať v konaní o preskúmaní zániku funkcie hlavného kontrolóra aktívnu vecnú legitimáciu aj dotknutej osobe – teda osobe, ktorá funkciu hlavného kontrolóra vykonávala. Táto skutočnosť (aj keď ju možno považovať za reakciu na doterajší nedokonalý stav v ochrane statusu hlavného kontrolóra) však sama osobe nemôže vytvoriť právny základ na to, aby ústavný súd sťažnosti sťažovateľky vyhovel.

Inou otázkou by bolo prípadné posúdenie súladu právnej úpravy obsiahnutej v § 250zf ods. 1 OSP zakladajúcej aktívnu vecnú legitimáciu výhradne prokurátorovi (a nie

osobe, ktorej sa odvolanie z funkcie hlavného kontrolóra týka) s ústavou, konkrétne predovšetkým so zárukami vyplývajúcimi zo základného práva na súdnu ochranu. Posúdenie tejto otázky však nemôže byť predmetom preskúmavania v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ale len predmetom preskúmania v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, ktoré ústavný súd nemôže vykonať v rámci konania o sťažnosti sťažovateľky.

Rovnako ústavný súd nespochybňuje argumentáciu sťažovateľky týkajúcu sa rozdielnej rozhodovacej činnosti súdov pri preskúmaní odvolaní hlavných kontrolórov z funkcie. V tejto súvislosti je však ústavný súd taktiež nútený poukázať na svoju ustálenú judikatúru, prostredníctvom ktorej opakovane zdôrazňuje, že mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov a suplovať tak poslanie, ktoré podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] patrí najvyššiemu súdu (m. m. I. ÚS 17/01, I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08, II. ÚS 273/08, IV. ÚS 331/09).

Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že vyslovený právny názor najvyššieho súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia je dostatočne zrozumiteľný a odôvodnený, nemožno ho považovať za svojvoľný, resp. arbitrárny, a preto je z ústavného hľadiska akceptovateľný a udržateľný.

Na základe uvedených skutočností podľa názoru ústavného súdu nejestvuje taká príčinná súvislosť medzi označenými právami sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorá by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohla viesť k záveru o vyslovení ich porušenia. Skutočnosť, že sa sťažovateľka nestotožňuje s právnym názorom najvyššieho súdu, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti uvedeného rozhodnutia a nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným (IV. ÚS 205/07).

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júla 2017